

Regionális gazdaságtan Járások szerepe a területi (regionális) gazdaságtanban

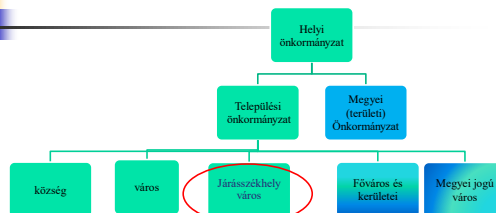
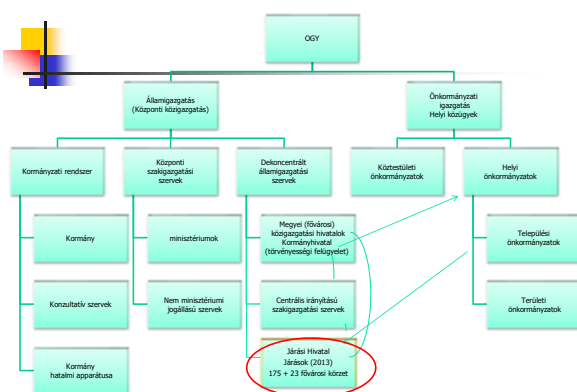
Urbáné Malomsoki Mónika

SZIE GTK Regionális Gazdaságtani és Vidékfejlesztési Intézet
Urbanne.monika@gtk.szie.hu

Közigazgatási szféra

- A **közigazgatás** azon szervezetek összessége, amelyek közhatalmat gyakorolva, az állam vagy az önkormányzat nevében közfeladatokat látnak el és jogszabályokat hoznak létre, hajtanak végre.
- A **helyi közügyekben az önkormányzati igazgatás**, az **országos jelentőségű ügyekben** a központi közigazgatás jár el, amelyet **államigazgatásnak** nevezünk.

A hazai állam- és önkormányzati igazgatás szervezeti struktúrája

Problémák (2010.)

- Jelentős pénzügyi problémák a feladatellátásban
- Az állam-önkormányzatok feladatmegosztása felborult
- jelentős számú államigazgatási feladat átkerülése területi szintre, felelős: jegyző volt
- Államigazgatás igénye a területi/lokális képviseletre, ügyintézésre.
- Kistérségek és irányításuk: nem állami szervek
- Az államigazgatásnak nincs területi szintű igazgatási szerve

A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

- településfejlesztés, településrendezés;
- településüzemeltetés (közterületek kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
- a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
- egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
- környezet-egészségügy (közisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
- óvodai ellátás;
- kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
- szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
- lakás- és helyiséggazdálkodás;

- 10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
- 11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
- 12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
- 13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
- 14. a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékek - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
- 15. sport, ifjúsági ügyek;
- 16. nemzetiségi ügyek;
- 17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
- 18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
- 19. hulladékgazdálkodás;
- 20. távhőszolgáltatás;
- 21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

Fővárosi és Megyei Kormányhivatalok létrehozása

2011. január 01.

(Fővárosi és Megyei Közigazgatási Hivatalok és 14 szakigazgatási szerv integrációjával jöttek létre)

közigazgatás középszintje

élén kormány megbízott

Feladatai:

kormány döntéseinek területi szintű képviselése,
helyi önkormányzatoknál törvényességi felügyelet biztosítása

Kormányablak

- = Integrált Ügyfélszolgálati Iroda
- = a Fővárosi és Megyei Kormányhivatal ügyfélszolgálati irodája
- = egyablakos ügyintézés helyszíne

2011. január 03. első kormányablakok megnyitása

29 helyszín (Budapest 4db, megyeszékhelyek, 6 megyei jogú város)

300 képzett kormánytisztviselő (etikai alapelvek, ügyfélbarát nyitva tartás)

Későbbiekben a járásokban is, összesen kb. 300 helyen.

Cél: megfelelően működő okmányiroda helyett – Kormányablak

Kialakítás elvei: kistelepülések nem kerülhetnek hátrányba
az emberektől nem kerülhet messzebb az ügyintézés

Jársások kialakításának szempontjai:

- Történelmi hagyományok
- Létező ügyintézési helyszínek megőrzése
- Székhely és legtávolabbi település távolsága lehetőleg ne legyen 30 km-nél nagyobb
- Gyors, könnyű hozzáférési lehetőség biztosítása az államigazgatási szolgáltatásokhoz
- A területi államigazgatási szervek illetékességi területeinek járási alapú rendezése
- Megyehatárok megőrzése
- Térszervező funkciója legyen a központnak

2013. január 1.

Jársások kialakítása

Jársásokban működő Kormányablakok felállítás

Kormányhivatali szervezet rendszeren belül, annak részeként működő, államigazgatási területi egység lett. Nem önkormányzati igazgatási egység.

Az államigazgatás legkisebb területi egysége.

Jársások száma:

174 járás + Budapesten 23 fővárosi körzet

Jársási Hivatali feladatok ellátása

(2013-ban 175 járás, Polgári járás beolvadt)

MAGYARORSZÁG JÁRÁSAI, 2016. JANUÁR 1.

Járások feladatai

- Minden területi szintű államigazgatási feladat
- Intézményfenntartás (alapszintű oktatás: Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) – Tankerületi központok (2016-17))
- Járási Kormányablakok, okmányirodák működtetése
- *Eddig a jegyző - kivételesen a polgármester, illetve a polgármesteri hivatal ügyintézője - hatáskörébe tartozó államigazgatási ügyek átvétele (köv. dia)*
- a megyei kormányhivatalok szakigazgatási szervei kistérségi, körzeti, városi kirendeltségeinek, ügyfélszolgálatainak, irodáinak feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek átvétele

Járások konkrét feladatai

- > Járási hivatalvezetői titkársági feladatok,
- > Ügyfélszolgálati és kormányablak feladatok,
- > Okmányirodai feladatok,
- > Általános járási hatósági feladatok,
- > Oktatással kapcsolatos feladatok,
- > Szociális és gyámügyi feladatok,
- > Építési feladatok,
- > Örökségvédelmi feladatok,
- > Élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi feladatok,
- > Földhivatali feladatok,
- > Népegészségügyi feladatok,
- > Foglalkoztatási, közfoglalkoztatási feladatok,
- > Munkaügyi és munkavédelmi feladatok,
- > Fogyasztóvédelmi, piacfelügyeleti feladatok,
- > Mérésiügyi és műszaki biztonsági feladatok,
- > Természetes személyek adósságrendezésével kapcsolatos feladatok,
- > Földművelésügyi feladatok,
- > Igazságügyi feladatok,
- > Közelkedési feladatok,
- > Családátogatási és lakáscélú állami támogatásokkal kapcsolatos feladatok,
- > Egészségbiztosítási pénztári feladatok,
- > Nyugdíjbiztosítási feladatok,
- > Keresőképesség és keresőképtelenség felülvizsgálatával kapcsolatos feladatok,
- > Rehabilitációs igazgatási feladatok,
- > Környezetvédelmi és természetvédelmi feladatok,
- > Nemzeti Energetikai Hálózattal kapcsolatos feladatok,
- > Erdészeti hatósági és igazgatási feladatok,
- > Vetőmag- és szaporítóanyag-felügyeleti feladatok,
- > Növény- és talajvédelmi feladatok,
- > Agrártámogatással kapcsolatos feladatok,
- > Járási védelmi igazgatási feladatok

- A járási rendszer kiépítésével csak a helyismeretet igénylő államigazgatási hatáskörök maradtak a jegyzőnél, például az anyakönyvi szolgáltatás, az építésügy és a szociális igazgatás területéről a méltányossági alapon igényelhető ellátások köre

Shak Minisztérium

Főváros

- Fővárosi Kormányhivatal
- Fővárosi Körzeti Hivatal

Magyarország egyéb területei

- Megyei Kormányhivatal
- Járási Hivatal

Kistérségek

- **Létrejövetele:**
 - 1996. évi XXI. Tv. a területfejlesztésről és a területrendezésről (alapok).
 - 2004. évi CVII. Tv. a települési önkormányzatok többcélu kistérségi társulásáról
 - 244/2003. Korm. Rendelet
- **Kistérségek száma:**
 - 1994-ben a Központi Statisztikai Hivatal elnöke 9006/1994 (S.K.3) közleményével bevezette a kistérség kategóriáját, mint a statisztikai folyamatok mérésének területi egységét. **138** statisztikai körzetet alakított ki.
 - A közlemény 9002/1998 (S. K. 1.) KSH Elnök közleményével történt módosítása következtében 1997. aug 1.-től kezdődően **150** kistérséget rögzítettek.
 - A kistérségek megállapításáról, lehatárolásáról és megváltoztatásának rendjéről szóló 244/2003 (XII.18.) Kormányrendelet az előzőekhez képest, felülvizsgálat eredményeként 18 új kistérség létrehozását valósította meg, így 2007 szeptemberéig összesen **168** kistérség fedte le az ország területét.
 - 175 kistérség
- **Kistérségek megszűnése:**
 - 2013. január 1-jétől a kistérségek csupán területfejlesztési és statisztikai területi egységek, közigazgatási szerepük megszűnt
 - 2014. február 25. a kistérségek listájának tv-ben szerepeltetése megszűnik.

Kistérség/járás

Közös bennük:

- méretük
 - állami és önkormányzati feladat ellátás
 - központjuk jellemzően kiemelkedik a térségből.
 - vállalkozói tőke is telepítésre kerül a központi településre,
 - területi térszervező funkciójuk van
 - a térségi központ funkció
- a járásoknak és a statisztikai kistérségeknek nem azonos az illetékességi területe, több esetben a központja sem.

Megye/ Bp.	Jársók / kistérségek száma
Baranya	10 (9)/9
Bács-Kiskun	11/10
Békés	9/8
Borsod-Abaúj-Zemplén	16 (15)/15
Budapest	23 (7)/1
Csongrád	7/7
Fejér	9/10
Győr-Moson-Sopron	7/7
Hajdú-Bihar	10/9
Heves	7/7
Jász-Nagykun-Szolnok	9/7 !
Komárom-Esztergom	6/7
Nógrád	6/6
Pest	18 (15)/16
Somogy	8/11 !!
Szabolcs-Szatmár-Bereg	13 (12)/12
Tolna	6/5
Vas	7/9 !
Veszprém	10 (9)/9
Zala	6/9 !!

Jársók (2013) és a Statisztikai kistérségek száma megyei bontásban

Statisztikai kistérségek Magyarországon

Köszönöm a figyelmet!